

No regret-maatregelen om blootstelling aan PFAS te vermijden in Berlare

Op de site en in een zone van 500m rond de site: - met middelpunt peilbuis P2202 (brandweerlocatie)

- Gebruik uw putwater niet als drinkwater, ook niet om thee, koffie of ijsblokjes te maken of om ermee te koken.
- Gebruik uw putwater niet om uw zwembad(je) te vullen en moestuin water te geven.
- Putwater kan gebruikt worden voor laagwaardige toepassingen zoals uw auto wassen, toilet doorspoelen, oprit afsputten en sierplanten water geven maar vanuit duurzaamheidsoogpunt gebruikt u hiervoor best regenwater i.p.v. grondwater.

Algemene aanbevelingen voor alle omwonenden van mogelijk PFAS-verontreinigde zones:

- Gezonde voeding is voor iedereen belangrijk. Volg de aanbevelingen in de voedingsdriehoek en eet gevarieerd, van verschillende bronnen.
- Voor alle aansluitbare putwatergebruikers: sluit u aan op het openbaar waterleidingnet.

Meer informatie over PFAS en dit onderzoek

Wat zijn PFAS?

Poly- en perfluoralkylstoffen, afgekort PFAS, is een verzamelnaam voor een grote groep van om en bij de 6.000 organische verbindingen. PFAS zijn chemische stoffen die van nature niet in het milieu voorkomen, maar die door de mens zijn gemaakt. Ze zijn niet of nauwelijks biologisch afbreekbaar.

PFAS hebben water-, vuil- en vetafstotende eigenschappen. Daarom worden ze in veel industriële toepassingen en consumentenproducten gebruikt, zoals brandblusschuim, antiaanbaklagen in kookgerei, waterafstotend textiel, bepaalde behandelde papiersoorten en sommige cosmetica en huishoudproducten.

Welke effecten kunnen PFAS hebben op de gezondheid?

PFAS komen in het lichaam terecht via voeding en het inslikken van stof, en in mindere mate door ze in te ademen of via de huid. Doordat ze maar traag afbreken, kunnen ze zich bij herhaaldelijke inname opstapelen in het lichaam.

Van sommige PFAS (zoals PFOS en PFOA) is bekend dat ze schadelijke effecten kunnen hebben op de gezondheid van mensen. Die effecten doen zich niet onmiddellijk voor, maar ze kunnen op langere termijn optreden door de langdurige blootstelling en opstapeling in het lichaam.

Volgens de huidige stand van het onderzoek zijn de voornaamste mogelijke schadelijke effecten bij de mens:

- Verstoring van het immuunsysteem.
- kleine vermindering van het geboortegewicht
- verhoogde cholesterolgehalten
- verstoring van de leverwerking
- daling van de schildklierhormonen

Er is geen behandeling mogelijk om PFAS uit het lichaam te verwijderen. Alleen door blootstelling zoveel mogelijk te beperken, zal de hoeveelheid PFAS in het lichaam langzaam afnemen.

Wat kunt u doen om de blootstelling aan PFAS te vermijden?

Het agentschap Zorg en Gezondheid van de Vlaamse overheid adviseert u, in overleg met de OVAM, om de no regret-maatregelen in acht te nemen die u in de bijlage terugvindt. Dat zijn maatregelen die worden genomen uit voorzichtigheid, als er nog geen volledige wetenschappelijke kennis is over een bepaalde problematiek. Ze kunnen veranderen in tijd, ruimte en inhoud naargelang er meer data en inzicht beschikbaar komen. In dit geval zijn het maatregelen die helpen om onze blootstelling aan PFAS te beperken en om opstapeling en belasting in ons lichaam te voorkomen.

Waarom dit bodemonderzoek in mijn regio?

In juni 2021 besliste de Vlaamse Regering om alle locaties in kaart te brengen met een verhoogd risico op PFAS-verontreiniging. Bij deze inventarisatie werd een specifiek op PFAS gericht verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie(s) zoals vermeld in bijgevoegde brief. Er werden stalen genomen van de aarde en het grondwater werd onderzocht aan de hand van peilbuizen.

Wat heeft dit bodemonderzoek vastgesteld en wat wordt nog verder onderzocht?

De meetresultaten uit het beschrijvende bodemonderzoek vragen om verder onderzoek naar PFAS in het grondwater. In dat onderzoek wordt de verontreiniging verder in kaart gebracht en wordt er nagegaan of er van die verontreiniging een risico uitgaat voor mens en milieu.

De OVAM stelt de saneringsplichtige op de hoogte van zijn plicht tot de uitvoering van verder bodemonderzoek. Als er geen saneringsplichtige is, dan voert de OVAM het onderzoek zelf uit.

Het lokaal bestuur is op de hoogte van de resultaten van dit verkennend bodemonderzoek.

In afwachting van verder bodemonderzoek neemt de saneringsplichtige de nodige voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen, zoals bepaald in het Bodemdecreet, die door de bodemsaneringsdeskundige worden voorgesteld.